

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych
w powiecie starogardzkim w 2010 roku
- część prognostyczna**

**Starogard Gdański, lipiec 2011 r.
Powiatowy Urząd Pracy w Starogardzie Gdańskim
Opracował: Marcin Lempkowski**

Sytuacja absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych. Kształtowanie się popytu na pracę

Niniejsze opracowanie stanowi drugą część raportu rocznego „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie starogardzkim w 2010 roku”. Część pierwsza - **diagnostyczna** ukazała się w marcu 2011 roku i dostępna jest na stronie internetowej Urzędu Pracy (www.pup.starogard.pl). Raport roczny przedstawia sytuację na lokalnym rynku pracy w odniesieniu do posiadanych przez bezrobotnych zawodów (wyuczonych i wykonywanych) na tle zgłaszanego przez pracodawców zapotrzebowania na pracowników.

Część druga - **prognostyczna** zawiera informacje dotyczące popytu na pracę w zakładach pracy oraz stanu absolwentów szkół wyższych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2009/2010, a także szkół ponadgimnazjalnych w powiecie starogardzkim. Dane dotyczące popytu na pracę zostały zaprezentowane przez GUS w układzie wojewódzkim, więc odnoszą się do całego województwa pomorskiego, a nie tylko dla powiatu starogardzkiego.

W województwie pomorskim ponad 600 tys. osób znajdowało się w najlepszej sytuacji na rynku pracy, czyli było osobami pracującymi. Poniższa tabela przedstawia liczbę pracujących według **zawodów**, sektorów i wielkości jednostek według stanu na dzień 31.12.2010 r.

Wyszczególnienie	Sektor		Jednostki według wielkości		
	publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
POMORSKIE	179524	427875	331508	149182	126709
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	8498	34121	17180	8670	16769
Specjaliści	80024	48524	73686	38501	16361
Technicy i inny średni personel	29622	50335	50579	17128	12250
Pracownicy biurowi	17525	58236	36035	20230	19496
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	5127	47446	20235	13675	18663
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	490	2186	730	694	1252
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	8397	84135	54699	18195	19638
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	10814	55272	44314	11957	9815
Pracownicy przy pracach prostych	19027	47620	34050	20132	12465

Poniższa tabela przedstawia liczbę pracujących według **sekcji PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności)**, sektorów i wielkości jednostek wg stanu na dzień 31.12.2010 r.

Wyszczególnienie	Sektor		Jednostki według wielkości		
	publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
POMORSKIE	179524	427875	331508	149182	126709
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2060	4936	2366	2247	2383
górnictwo i wydobywanie	-	843	613	157	73
przetwórstwo przemysłowe	4735	142355	102907	26266	17917
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do urządzeń klimatyzacyjnych	7349	1941	8707	410	173
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	4687	2914	4807	2217	577
budownictwo	1026	48589	16589	13950	19076
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	690	96063	26480	31415	38858
transport i gospodarka magazynowa	13140	28808	30413	5020	6515
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1019	13175	2727	5540	5927
informacja i komunikacja	283	9218	5295	1541	2665
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1487	14078	13541	921	1103
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3852	7324	5806	2888	2482
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3824	14603	5480	4455	8492
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	654	22415	12899	3052	7118
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	28025	-	23465	4355	205
edukacja	69554	4473	35387	33817	4823
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	30286	9499	29093	7393	3299
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6655	569	2870	2767	1587
pozostała działalność usługowa	198	6072	2063	771	3436

Jednym z warunków poprawy sytuacji na rynku pracy jest nieustanny napływ nowych ofert zatrudnienia. Według danych GUS na koniec I półrocza 2010 r. w całej Polsce było blisko **70 tys.** wolnych miejsc pracy (z czego 59 tys. pochodziło z sektora prywatnego), na koniec II półrocza 2010 r. ta liczba wynosiła blisko 60 tys. wolnych miejsc pracy. Poniższa tabela przedstawia wolne miejsca pracy, które znajdowały się w województwie pomorskim z podziałem według zawodów, sektorów i wielkości jednostek.

Wyszczególnienie	Sektor		Jednostki według wielkości		
	publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
POMORSKIE (stan na koniec II kwartału 2010 r.)	584	3275	1343	784	1732
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	23	41	39	1	24
Specjaliści	308	487	475	247	73
Technicy i inny średni personel	104	401	169	67	269
Pracownicy biurowi	49	212	135	73	53
Pracownicy usług i sprzedawcy	28	391	91	161	167
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2	18	3	1	16
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	12	981	215	131	647
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	23	482	152	63	290
Pracownicy przy pracach prostych	35	262	64	40	193
POMORSKIE (stan na koniec IV kwartału 2010 r.)	552	2468	1261	624	1135
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	27	79	47	19	40
Specjaliści	268	406	414	143	117
Technicy i inny średni personel	108	384	168	121	203
Pracownicy biurowi	48	219	98	57	112
Pracownicy usług i sprzedawcy	22	94	90	26	-
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	-	32	1	-	31
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	24	564	264	98	226
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	23	541	124	86	354
Pracownicy przy pracach prostych	32	149	55	74	52

W powiecie starogardzkim wśród bezrobotnych absolwentów kończących szkołę w 2010 roku dominujący odsetek stanowili młodzi ludzie nieposiadający żadnych kwalifikacji zawodowych – byli to absolwenci liceów ogólnokształcących i liceów profilowanych. Ta grupa osób stanowi największy odsetek bezrobotnych absolwentów, część z nich studiuje w systemie wieczorowym lub zaocznym, tak, aby w niedługim czasie uzyskać kwalifikacje zawodowe cenione przez pracodawców. Natomiast druga część z tej zbiorowości po zakończonej szkole średniej nie podjęła dalszej nauki, a tym samym jedynie przez staże absolwenckie lub szkolenia może uzyskać niezbędne kwalifikacje, które mogą im pomóc opuścić rejestry osób bezrobotnych. Najmniejszą natomiast liczbę absolwentów reprezentowała grupa osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Problemy z zatrudnieniem może mieć również spora grupa techników ekonomistów, administracji, jeśli ci absolwenci zechcieliby zyskać od razu pracę „na etacie” mieliby na terenie powiatu starogardzkiego z tym kłopoty. Warto jednak zaznaczyć, że dla tej kategorii osób urząd pracy dysponuje dość znaczną ilością ofert stażu, dlatego młode osoby mogą poprzez tę formę rozpocząć swoją ścieżkę zawodową. Poniższa tabela przedstawia liczbę absolwentów według zawodów, która powinna zakończyć nauczanie w szkołach ponadgimnazjalnych w powiecie starogardzkim w 2011 roku według prognoz tych uczelni w poprzednim roku zgodnych z rejestrami szkolnymi.

Lp.	Nazwa zawodu	Liczba absolwentów w 2010 r.	Liczba absolwentów w 2011 r.
1	Asystent osoby niepełnosprawnej	0	14
2	Bez zawodu	1024	1043
3	Biomasażysta	0	16
4	Błacharz	5	4
5	Błacharz samochodowy	4	4
6	Cukiernik	8	8
7	Dekarz	1	2
8	Elektromechanik	0	1
9	Elektromechanik pojazdów samochodowych	4	7
10	Elektryk	7	6
11	Fotograf	0	1
12	Fryzjer	19	14
13	Kamieniarz	1	2
14	Kucharz	5	1
15	Kucharz małej gastronomii	46	49
16	Lakiernik	3	8
17	Malarz/tapeciarz	2	5
18	Mechanik pojazdów samochodowych	43	43
19	Monter - elektronik	2	4

20	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	7	8
21	Murarz	6	25
22	Muzyk	3	22
23	Operator urządzeń przemysłu szklarskiego	0	1
24	Opiekun medyczny	17	26
25	Piekarz	4	4
26	Rzeźnik - wędliniarz	0	1
27	Specjalista psychoterapii uzależnień	0	15
28	Sprzedawca	72	83
29	Stolarz	56	44
30	Ślusarz	16	17
31	Tapicer	4	5
32	Technik administracji	22	61
33	Technik architektury krajobrazu	0	28
34	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	21	41
35	Technik budownictwa	0	25
36	Technik ekonomista	61	69
37	Technik farmaceutyczny	0	18
38	Technik handlowiec	32	34
39	Technik hodowca koni	62	40
40	Technik hotelarstwa	0	32
41	Technik informatyk	24	100
42	Technik logistyk	0	22
43	Technik masażysta	37	34
44	Technik mechanik	25	23
45	Technik obsługi turystycznej	6	0
46	Technik organizacji usług gastronomicznych	20	18
47	Technik rachunkowości	24	55
48	Technik rolnik	41	66
49	Technik usług fryzjerskich	9	30
50	Technik usług kosmetycznych	20	17
51	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	69	49

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej
<https://mz.praca.gov.pl/>

Na terenie powiatu starogardzkiego znajduje się jedna wyższa uczelnia kształcąca studentów w roku akademickim 2009/2010 na kierunkach ekonomia oraz politologia. Uczelnia kształci absolwentów jedynie na studiach, gdzie absolwenci mogą uzyskać stopień z tytułem licencjata, co daje możliwość kontynuowania nauki na studiach magisterskich. Obecnie Pomorska Wyższa Szkoła Polityki Społecznej i Gospodarczej prowadzi rekrutację na następujące kierunki: politologia, logistyka, pedagogika. Szczegółowe dane dotyczące studentów Pomorskiej Wyższej Szkoły Polityki Społecznej i Gospodarczej w roku akademickim 2009/2010 znajdują się w poniższej tabeli.

Nazwa kierunku	Liczba absolwentów w roku akademickim 2009/2010		Studenci wg stanu na dzień 31.11.2010 r.	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
Ekonomia	80	67	162	129
Politologia	45	29	264	175
Ogółem	125	96	426	304

Źródło: GUS - badania absolwentów szkół wyższych w roku akademickim 2009/2010 i studentów według stanu na dzień 31.11.2010 r.

Wielu młodych ludzi z powiatu starogardzkiego kształciło się na innych uczelniach wyższych; głównymi uczelniami wybieranymi przez mieszkańców powiatu starogardzkiego były:

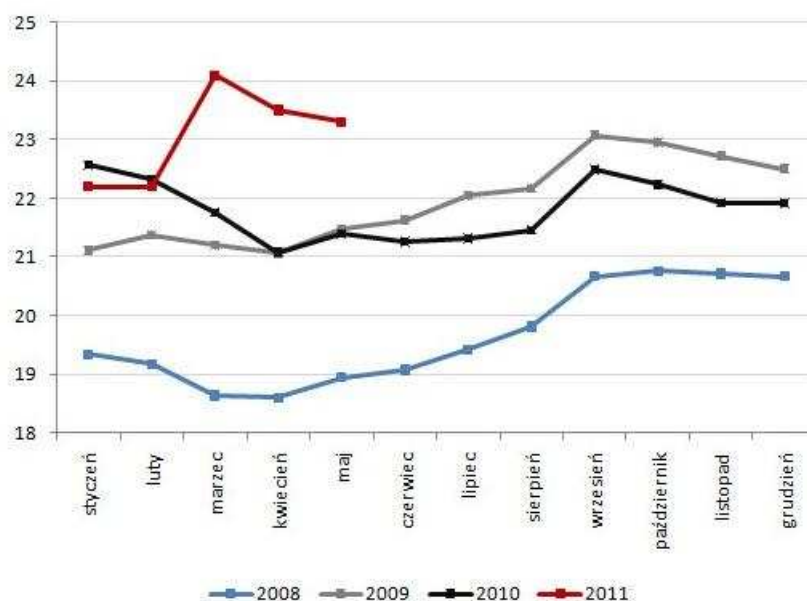
- Uniwersytet Gdański
- Politechnika Gdańska
- Politechnika Koszalińska
- Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Akademia Morska w Gdyni
- Akademia Medyczna w Gdańsku
- Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku
- Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna w Gdańsku
- Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy w dużej mierze zależy od ogólnej sytuacji gospodarczej kraju i regionu. Wzrost gospodarczy zwykle niesie za sobą wzrost popytu na pracę oraz spadek poziomu bezrobocia, natomiast recesja prowadzi do spadku zapotrzebowania na pracę oraz wzrostu

bezrobocia. Niezależnie jednak od zmian sytuacji gospodarczej istnieją przynajmniej dwie grupy osób, których pozycja na rynku pracy jest szczególnie niekorzystna. Są to młode osoby rozpoczynające ścieżkę kariery zawodowej oraz osoby starsze. Do jednej i drugiej grupy przyłgnęły pewne stereotypy, utrudniające im awans i karierę. Pierwsza z grup uznawana jest jako perspektywiczna, ale bez potencjału, druga – z potencjałem, ale bez perspektyw. Niebagatelną rolę w poprawie sytuacji tych osób odgrywają podmioty edukacyjne, w tym szczególnie szkoły zawodowe, średnie i wyższe¹.

Z prowadzonych badań wynika, że absolwenci na rynku pracy mają większe szanse na znalezienie pracy niż osoby po pięćdziesiątce. Wynika to nie tyle z obiektywnych wymagań rynku pracy lub pracodawców, ale raczej z samoograniczania swoich szans przez pięćdziesięciolatków.²

W maju 2011 roku wskaźnik bezrobocia osób do 25 - go roku życia osiągnął wartość 23,3%. Wskaźnik ten informuje o tym, jaki udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych stanowią osoby poniżej 25 roku życia. Im wyższy wskaźnik, tym więcej takich osób w urzędach pracy. W porównaniu do poprzedniego roku miernik ten jednak wzrósł o 1,8 punktu.³ Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się wskaźnika bezrobocia osób do 25 - go roku życia w latach 2008-2011.

Przyglądając się sytuacji osób znajdujących się na rynku pracy nie sposób pominąć obrazu tej grupy ludzi, która już za kilka lat - w zależności od decyzji, którą podejmie - wpisze się w lokalny rynek pracy. Wybory gimnazjalistów klas trzecich powinny być dokonywane zgodnie

¹ „Równi na rynku pracy?” Praca zbiorowa pod redakcją Joanny Frycy, Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku, s.71

² Tamże, s. 119

³ <http://www.rynekpracy.pl/wskazniki.php/wpis.2> z dnia 25.07.2011 r.

z obowiązującymi trendami na rynku pracy, uwzględniając ich indywidualne predyspozycje do nauki zawodu. Wynikiem tych wyborów są kończone obecnie przez uczniów szkoły ponadgimnazjalne. Tabela poniższa przedstawia szkoły ponadgimnazjalne, do których uczęszczają uczniowie i zawody, jakie zdobędą po zakończeniu szkoły.

Tabela. Wykaz ucni w poszczególnych szkołach powiatu starogardzkiego w stanu na dzień 31.12.2010 roku.

Lp.	Nazwa Szkoły	Zawód wyuczony	Liczba absolwentów w 2010 roku	Przewidywana liczba absolwentów w 2011 roku
1	I Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim, ul. Hallera 34	Bez zawodu	231	240
2	I Liceum Profilowane w Starogardzie Gdańskim, ul. Sobieskiego 6	Bez zawodu	35	0
3	II Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 131	Bez zawodu	229	236
4	III Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim, ul. Sobieskiego 6	Bez zawodu	68	72
5	Inter – Studium w Starogardzie Gdańskim, ul. Sobieskiego 6	Technik administracji	6	0
		Technik hodowca koni	16	19
		Technik rachunkowości	6	0
		Technik rolnik	19	17
6	Kociewskie Liceum Ogólnokształcące 1 w Starogardzie Gdańskim, ul. Sobieskiego 6	Bez zawodu	6	11
7	Kociewskie Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim, ul. Sobieskiego 6	Bez zawodu	6	9
8	Liceum Ogólnokształcące w Bolesławowie, Bolesławowo 15	Bez zawodu	28	30
9	Liceum Ogólnokształcące w Czarnej Wodzie, ul. Przemysłowa 2	Bez zawodu	20	0
10	Liceum Ogólnokształcące w Owidzu, ul. Szkolna 15	Bez zawodu	67	51
11	Liceum Ogólnokształcące w Skórczu, ul. Kociewska 7	Bez zawodu	35	0
12	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych "ŻAK" w Starogardzie Gdańskim, ul. Rynek 34	Bez zawodu	0	69
13	Liceum Profilowane w Skórczu, ul. Kociewska 7	Bez zawodu	19	0
14	Liceum Profilowane dla Dorosłych w Smętowie Granicznym, ul. Gdańska 4	Bez zawodu	8	12
15	Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. Witolda Lutosławskiego w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 28	Muzyk	3	22
16	Policealna Szkoła Centrum Nauki i Biznesu "Żak" w Starogardzie Gdańskim, ul. Rynek 34	Technik administracji	0	46
		Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	0	41
		Technik budownictwa	0	25
		Technik logistyki	0	22
		Technik rachunkowości	0	24
		Technik usług kosmetycznych	0	11
17	Policealna Szkoła Zawodowa "Żak" w Starogardzie Gdańskim, ul. Rynek 34	Bez zawodu	12	0
		Biomasażysta	0	16
		Specjalista psychoterapii uzależnień	0	15

18	Policealne Studium Menedżerskie Novum w Starogardzie Gdańskim, ul. Rynek 36/1	Technik administracji	6	0
		Technik masażysta	17	15
		Technik obsługi turystycznej	6	0
		Technik usług kosmetycznych	6	6
19	Policealne Studium Zawodowe w Smętowie Granicznym, ul. Gdańska 21	Technik rolnik	0	26
20	Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych "Twoja-Szkoła" w Starogardzie Gdańskim, ul. Wybickiego 17	Bez zawodu	0	33
21	Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych "Wiedza" w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 131	Bez zawodu	91	44
22	Prywatne Liceum Ogólnokształcące Uzupełniające "WIEDZA" w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 131	Bez zawodu	38	37
23	Prywatne Policealne Studium Zawodowe "Wiedza" w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 131	Technik administracji	0	15
		Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	7	0
24	Prywatne Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych "Twoja-Szkoła" w Starogardzie Gdańskim, ul. Wybickiego 17	Bez zawodu	0	55
25	Starogardzkie Autonomiczne Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim, ul. Zblewska 18	Bez zawodu	15	21
26	Studium Zdrowia i Urody dla Młodzieży w Starogardzie Gdańskim, ul. Hallera 19 C	Technik farmaceutyczny	0	18
27	Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 1 w Starogardzie Gdańskim, ul. Sobieskiego 6	Technik administracji	10	0
		Technik informatyk	0	16
		Technik rachunkowości	9	0
28	Szkoła Zdrowia i Urody w Starogardzie Gdańskim, ul. Hallera 19 C	Technik usług fryzjerskich	9	30
		Technik usług kosmetycznych	14	0
29	Szkoły Policealne TEB Edukacja w Starogardzie Gdańskim, ul. Hallera 19 C	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	14	0
		Technik rachunkowości	9	31
30	Technikum w Bolesławowie, Bolesławowo 15	Technik architektury krajobrazu	0	28
		Technik hodowca koni	46	21
		Technik rolnik	22	23
31	Technikum w Owidzu, ul. Szkolna 6	Technik hotelarstwa	0	32
		Technik informatyk	24	48
		Technik żywienia i gospodarstwa domowego	33	23
32	Technikum nr 1 w Starogardzie Gdańskim, ul. Sobieskiego 6	Technik ekonomista	61	69
		Technik handlowiec	32	34
		Technik informatyk	0	36
33	Technikum nr 2 w Starogardzie Gdańskim, ul. Paderewskiego 11	Technik mechanik	25	23
		Technik organizacji usług gastronomicznych	20	18
34	Technikum Żywienia i Gospodarstwa Domowego w Smętowie Granicznym, ul. Gdańska 21	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	36	26
35	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Czarnej Wodzie, ul. Przemysłowa 2	Bez zawodu	16	14
36	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Skórczu, ul. Kociewska 7	Bez zawodu	15	16
37	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Smętowie Granicznym, ul. Gdańska 21	Bez zawodu	10	21
38	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Starogardzie Gdańskim, ul. Hallera 34	Bez zawodu	15	0
39	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych "ŻAK" w Starogardzie Gdańskim, ul. Rynek 34	Bez zawodu	0	24
40	Wojewódzka Szkoła Policealna dla Dorosłych w Starogardzie Gdańskim, ul. Skarszewska 7	Asystent osoby niepełnosprawnej	0	14

		Opiekun medyczny	17	26
		Technik masażysta	0	19
41	Wojewódzka Szkoła Policealna dla Młodzieży w Starogardzie Gdańskim, ul. Skarszewska 7	Technik masażysta	20	0
42	Zaoczne Liceum Ponadgimnazjalne w Lubichowie, ul. Ks. Lorenza 8	Bez zawodu	22	17
43	Zaoczne Liceum Ponadgimnazjalne w Skarszewach, ul. Kopernika 3	Bez zawodu	4	2
44	Zaoczne Liceum Uzupełniające w Lubichowie, ul. Ks. Lorenza 8	Bez zawodu	24	8
45	Zaoczne Liceum Uzupełniające w Skarszewach, ul. Kopernika 3	Bez zawodu	10	5
46	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Czarnej Wodzie, ul. Przemysłowa 2	Elektryk	0	1
		Fryzjer	3	2
		Kucharz małej gastronomii	0	3
		Lakiernik	2	2
		Malarz/tapeciarz	0	1
		Mechanik pojazdów samochodowych	6	6
		Murarz	0	4
		Rzeźnik - wędliniarz	0	1
		Sprzedawca	12	7
		Stolarz	9	5
		Ślusarz	5	5
47	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Skarszewach, ul. Kopernika 3	Murarz	2	18
		Stolarz	3	0
48	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Skórczu, ul. Kociewska 7	Cukiernik	0	1
		Dekarz	0	1
		Elektryk	1	0
		Fotograf	0	1
		Fryzjer	2	1
		Kucharz	5	1
		Lakiernik	0	1
		Malarz/tapeciarz	1	1
		Mechanik pojazdów samochodowych	5	2
		Piekarz	1	2
		Sprzedawca	6	11
		Stolarz	9	6
		Ślusarz	0	1
		Tapicer	2	1
49	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 w Starogardzie Gdańskim, ul. Paderewskiego 11	Błacharz	5	4
		Błacharz samochodowy	4	4
		Cukiernik	4	1
		Dekarz	1	1
		Elektromechanik	0	1
		Elektromechanik pojazdów samochodowych	4	7
		Elektryk	6	5
		Fryzjer	14	11
		Kamieniarz	1	2
		Kucharz małej gastronomii	28	31
		Lakiernik	1	5

		Malarz/tapiciarz	1	3
		Mechanik pojazdów samochodowych	32	35
		Monter - elektronik	2	4
		Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	7	8
		Murarz	4	3
		Operator urządzeń przemysłu szklarskiego	0	1
		Piekarz	3	2
		Sprzedawca	54	65
		Stolarz	28	28
		Ślusarz	11	11
		Tapicer	2	4
50	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Starogardzie Gdańskim, ul. Chojnicka 70	Cukiernik	4	6
		Kucharz małej gastronomii	18	15
		Stolarz	7	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej
<https://mz.praca.gov.pl/>

Sytuacja „debiutantów” na rynku pracy nie prezentuje się tak „różowo” – młodzież to jedna z grup w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, od wielu lat osoby te mają duże problemy z wejściem na rynek i znalezieniem zatrudnienia. Z danych GUS wynika, że niemal co piąta osoba w wieku 15-24 lata nie posiadała pracy. Problemy młodych z podjęciem zatrudnienia nasilają się w okresach zastoju gospodarczego. Im gorsza ogólna sytuacja na rynku pracy, tym gorsze położenie młodzieży i dłuższy czas pozostawania na bezrobociu. Poprawa wskaźników ekonomicznych nie oznacza jednak, że kończą się kłopoty młodych ze znalezieniem pracy. W 2007 i 2008 roku, gdy ogólna stopa bezrobocia w Polsce obniżyła się do poziomu nienotowanego od lat, bezrobocie wśród najmłodszych uczestników rynku pracy nadal pozostawało dwucyfrowe. Co więcej – było średnio o 10 punktów procentowych wyższe od wskaźnika ogólnego.⁴

Absolwenci z ostatnich kilku lat są lepiej wykształceni niż generacja z początku i połowy lat 90. Najnowsze pokolenie absolwentów wkracza na rynek lepiej przygotowana do pracy. Mają oni przed wszystkim wyższe kwalifikacje, coraz więcej młodych ludzi wybiera ścieżkę edukacji z nastawieniem na najwyższy poziom wykształcenia, stąd rosnący odsetek uczniów liceów ogólnokształcących. Jednak ta tendencja w ostatnim czasie ponownie uległa zmianie. Wg prof. Krystyny Szafraniec (socjologa młodzieży), współautorki raportu o młodych przygotowywanego na zlecenie rządu, zauważalny jest spadek zainteresowania studiami w ogóle (nawet o 8 pkt proc.

⁴ Portal wiedzy: <http://www.rynekpracy.pl/artukul.php/n.75/email.83109/wpis.157>

w ostatnich 3-4 latach). Młodzi ludzie widzą, że po studiach nie ma pracy, a np. mechanicy czy glazurnicy żyją na poziomie.⁵

Z punktu widzenia szans absolwentów na rynku pracy ważny jest także poziom nauczania w szkole, dostosowanie programu kształcenia do potrzeb pracy zawodowej, a więc prawidłowe proporcje pomiędzy zajęciami teoretycznymi i praktycznymi, jakość realizowanych zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, a także możliwości wyboru zajęć dodatkowych.

Nie ulega wątpliwości, że możliwie szybkie pozyskanie interesującej pracy po zakończeniu nauki jest ważnym celem dla zdecydowanej większości absolwentów. Możliwość zrealizowania tych dążeń ma istotne znaczenie dla młodych ludzi, którzy wkraczając w dorosłe życie i samodzielność zawodową oczekują pozytywnej konfrontacji swoich wyobrażeń z rzeczywistością, pomyślnego sprawdzenia swoich kwalifikacji z wymaganiami na konkretnym stanowisku, zrealizowania swoich oczekiwań związanych z pracą. Niestety, te oczekiwania absolwentów okazywały się często niemożliwe do osiągnięcia, przynajmniej zaraz po ukończeniu nauki.

Szanse absolwentów na uzyskanie pracy zaraz po ukończeniu nauki są dość silnie zróżnicowane w zależności od poziomu wykształcenia. Stosunkowo największe możliwości podjęcia pracy mają absolwenci szkół wyższych, a następnie z wykształceniem zasadniczym zawodowym, najmniejsze zaś – absolwenci szkół średnich ogólnokształcących. W lepszej sytuacji po ukończeniu nauki są też mężczyźni niż kobiety.

Oczekiwania pracodawców stale rosną nie tylko w stosunku do absolwentów. To pracodawcy dyktują warunki na rynku pracy, wyraźnie określają swoje oczekiwania względem umiejętności i predyspozycji jakie powinien spełniać kandydat do zatrudnienia. Oczekują, aby potrafił wykonywać zadania zawodowe zgodnie ze standardami obowiązującymi na stanowiskach pracy i obdarzony był m.in. takimi cechami osobowości jak : innowacyjność, operatywność oraz zdolność do samodzielnego działania. Współczesny absolwent starający się o pracę musi więc już podczas procesu rekrutacji przekonać swojego przyszłego pracodawcę, że jest właściwym i pod każdym względem idealnym kandydatem. Pracownik stanowi wizytówkę firmy, pracodawcy zwracają również uwagę na wygląd zewnętrzny potencjalnego kandydata. Aby sprostać wymaganiom pracodawców młodzi ludzie już w czasie edukacji muszą zdobywać wiedzę na temat rynku pracy i jego wymogów. Powinni również doskonalić swoje umiejętności interpersonalne i realnie oceniać własne możliwości.

⁵ http://praca.gazetaprawna.pl/artykuly/529573,przyszli_studenci_wybijaraja_mniej_szablonowo.html z dnia 08.07.2011 r.

Aby ułatwić młodym ludziom wejście na rynek pracy Powiatowy Urząd Pracy w Starogardzie Gdańskim oferuje absolwentom przewidziane w *ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*⁶ usługi i instrumenty rynku pracy:

- pomoc w poszukiwaniu pracy w kraju, jak i za granicą,
- poradnictwo zawodowe i informację zawodową,
- szkolenia i przekwalifikowania zawodowe,
- stypendium na kontynuowanie nauki,
- staże zawodowe,
- dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- prace interwencyjne.

Wiele młodych osób korzysta ze spotkań z doradcami zawodowymi i z liderami klubów pracy by zdobyć wiedzę na temat lokalnego rynku pracy i rozmowy rekrutacyjnej z pracodawcą. Podczas spotkań grupowych bezrobotni dowiadują się, gdzie i jak szukać pracy, redagują CV i list motywacyjny, przechodzą symulowane rozmowy kwalifikacyjne. Młodzi ludzie często korzystają jeszcze z jednej formy pomocy bezrobotnym jakim jest Indywidualny Plan Działania (IPD), czyli osobisty program poszukiwania pracy przygotowany przy współpracy osoby bezrobotnej i poszukującej pracy z pośrednikiem pracy, doradcą zawodowym, specjalistą do spraw rozwoju zawodowego czy też liderem klubu pracy. IPD polega na ustaleniu z pozostającym bez pracy szeregu działań dostosowanych do jego sytuacji osobistej i lokalnego rynku pracy, którego efektem ma być podjęcie zatrudnienia przez osobę lub rozpoczęcie przez nią działalności gospodarczej.

Rynek pracy zmienia się w zastraszającym tempie, jest nieprzewidywalny, co powoduje, iż trudno jest prognozować, jaki zawód jest przyszłościowy, w jakim należy się kształcić. Dlatego każdy młody człowiek stający u progu kariery zawodowej powinien mieć jak najwięcej wiedzy, by móc dokonać słusznego wyboru, który będzie zgodny z jego predyspozycjami, jak również odpowiadał potrzebom rynku pracy i zapewni mu świetlaną przyszłość. Jednym z elementów składających się na tą wiedzę są informacje i wnioski płynące z opracowywanego systematycznie przez Powiatowy Urząd Pracy w Starogardzie Gdańskim rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

⁶ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. 2008 Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami)